

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**  
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

---

**MA A SIM**

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM TÁI SINH DƯỚI TÁN RỪNG  
TRỒNG TẠI XÃ THANH TƯƠNG, HUYỆN NA HANG,  
TỈNH TUYÊN QUANG**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC**

**THÁI NGUYÊN - 2013**

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

---

**MA A SIM**

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM TÁI SINH DƯỚI TÁN RỪNG  
TRỒNG TẠI XÃ THANH TƯƠNG, HUYỆN NA HANG,  
TỈNH TUYÊN QUANG**

**Chuyên ngành: Sinh thái học**

**Mã số: 60.42.01.20**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC**

**Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Đồng Tấn**

**THÁI NGUYÊN - 2013**

## LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những nội dung trong luận văn này do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn trực tiếp của **TS. Lê Đồng Tấn**. Các tài liệu tham khảo dùng trong luận văn đều được trích dẫn rõ ràng tên tác giả, tên công trình, thời gian, địa điểm công bố. Các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là hoàn toàn trung thực. Nếu sai tôi chịu hoàn toàn trách nhiệm.

*Thái Nguyên, ngày 19 tháng 8 năm 2013*

XÁC NHẬN  
CỦA KHOA CHUYÊN MÔN

**Tác giả luận văn**

*Ma A Sim*

## LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu khoa học và hoàn thành luận văn tại trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, tác giả đã nhận được sự quan tâm, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Qua đây, tác giả xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến:

- Quý thầy, cô giáo trong Ban giám hiệu, Khoa Sau đại học, Khoa Sinh, trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên; quý thầy, cô giáo của Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật, Viện Công nghệ Sinh học đã tạo cho tác giả có môi trường học tập, nghiên cứu khoa học tốt nhất.

- TS. Lê Đồng Tấn - người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình giúp đỡ, đem lại những kiến thức và kinh nghiệm quý báu trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

- Các cơ quan, ban ngành của tỉnh Tuyên Quang và một số hộ dân trồng rừng trên địa bàn nghiên cứu đã giúp đỡ cho tác giả trong việc thu thập số liệu phục vụ quá trình nghiên cứu.

- Ban giám hiệu, Khoa Khoa học Tự nhiên - Kỹ thuật và Công nghệ, trường Cao đẳng Tuyên Quang đã tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong công tác cũng như trong học tập và thực hiện đề tài nghiên cứu.

- Gia đình, bạn bè luôn động viên, khích lệ tác giả trong quá trình thực hiện luận văn.

Do còn hạn chế về thời gian và kinh nghiệm, chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót, tác giả mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các thầy, cô giáo, các nhà khoa học cùng bạn bè, đồng nghiệp để luận văn này được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

*Thái Nguyên, ngày 19 tháng 8 năm 2013*

**Tác giả**

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn .....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng .....	v
Danh mục các hình.....	vi
<b>MỞ ĐẦU .....</b>	<b>1</b>
1. Lý do chọn đề tài .....	1
2. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn .....	3
3. Đóng góp mới của luận văn.....	3
<b>Chương 1. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU .....</b>	<b>4</b>
1.1. Một số khái niệm về tái sinh rừng .....	4
1.2. Những nghiên cứu trên thế giới.....	6
1.2.1. Những nghiên cứu về cấu trúc rừng .....	6
1.2.2. Những nghiên cứu về tái sinh rừng .....	10
1.2.3. Những nghiên cứu về phục hồi rừng .....	14
1.3. Những nghiên cứu ở Việt Nam.....	17
1.3.1. Những nghiên cứu về cấu trúc rừng .....	17
1.3.2. Những nghiên cứu về tái sinh rừng .....	20
1.3.3. Những nghiên cứu về phục hồi rừng.....	23
<b>Chương 2. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN, KINH TẾ VÀ XÃ HỘI Ở XÃ</b>	
<b>THANH TƯƠNG, HUYỆN NA HANG, TỈNH TUYÊN QUANG .....</b>	<b>28</b>
2.1. Điều kiện tự nhiên khu vực nghiên cứu.....	28
2.1.1. Vị trí địa lý, địa hình.....	28

2.1.2. Chế độ khí hậu, thủy văn .....	29
2.1.3. Tài nguyên thiên nhiên .....	29
2.2. Điều kiện kinh tế - xã hội khu vực nghiên cứu .....	31
2.2.1. Đặc điểm về dân số và lao động .....	31
2.2.2. Tình hình phát triển kinh tế .....	31
2.2.3. Cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội.....	33
2.2.4. Tình hình hoạt động lâm nghiệp trong những năm qua .....	34
<b>Chương 3 .MỤC TIÊU, ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG</b>	
<b>PHÁP NGHIÊN CỨU.....</b>	<b>36</b>
3.1. Mục tiêu nghiên cứu .....	36
3.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu .....	36
3.2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	36
3.2.2. Phạm vi nghiên cứu .....	36
3.3. Nội dung nghiên cứu .....	36
3.3.1. Nghiên cứu hiện trạng và một số đặc điểm rừng trồng tại xã Thanh Tương... 36	
3.3.2. Nghiên cứu một số yếu tố ảnh hưởng đến tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại xã Thanh Tương.....	36
3.3.3. Nghiên cứu năng lực tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại xã Thanh Tương .. 36	
3.3.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm xúc tiến khả năng tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng xã Thanh Tương .....	37
3.4. Phương pháp nghiên cứu .....	37
3.4.1. Phương pháp nghiên cứu ngoài thiên nhiên .....	37
3.4.2. Phương pháp điều tra trong nhân dân.....	38
3.4.3. Phương pháp xử lý số liệu .....	38
<b>Chương 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....</b>	<b>41</b>
4.1. Hiện trạng và một số đặc điểm rừng trồng tại xã Thanh Tương, huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang.....	41
4.1.1. Điều tra thống kê các trạng thái rừng trồng tại xã Thanh Tương.....	41

4.1.2. Đặc trưng về cấu trúc các loại rừng trồng tại xã Thanh Tương .....	42
4.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại xã Thanh Tương.....	43
4.2.1. Ảnh hưởng của vị trí địa hình.....	43
4.2.2. Ảnh hưởng của cấu trúc rừ .....	46
4.2.3. Ảnh hưởng của mức độ th .....	47
4.2.4. Tác động của con người .....	50
4.3. Năng lực tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại xã Thanh Tương .....	52
4.3.1. Đặc điểm tổ thành loài cây tái sinh .....	52
4.3.2. Chất lượng cây tái sinh .....	54
4.3.3. Nguồn gốc cây tái sinh .....	56
4.3.4. Phân bố cây tái sinh theo cấp chiều cao .....	57
4.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm xúc tiến khả năng tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại xã Thanh Tương .....	60
4.4.1. Giải pháp lâm sinh.....	60
4.4.2. Giải pháp về chính sách.....	63
<b>KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....</b>	<b>65</b>
<b>DANH MỤC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ.....</b>	<b>67</b>
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO.....</b>	<b>68</b>
<b>PHỤ LỤC</b>	

## DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1.	$D_{1.3}$	Đường kính ngang ngực
2.	$H_{VN}$	Chiều cao vút ngọn
3.	$H_{DC}$	Chiều cao dưới cành
4.	OTC	Ô tiêu chuẩn
5.	ODB	Ô dạng bản



## DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 4.1. Một số đặc điểm của tầng cây gỗ tại khu vực nghiên cứu.....	42
Bảng 4.2. Ảnh hưởng của vị trí địa hình đến tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại khu vực nghiên cứu .....	44
Bảng 4.3. Ảnh hưởng của độ tàn che đến tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại khu vực nghiên cứu .....	47
Bảng 4.4. Ảnh hưởng của sự thoái hóa đất đến tái sinh tự nhiên dưới tán rừng trồng tại khu vực nghiên cứu .....	48
Bảng 4.5. Tổ thành loài cây tái sinh dưới tán rừng trồng Keo lá tràm .....	52
Bảng 4.6. Tổ thành loài cây tái sinh dưới tán rừng trồng Mỡ.....	53
Bảng 4.7. Tổ thành loài cây tái sinh dưới tán rừng trồng hỗn giao (Keo lá tràm + Mỡ).....	54
Bảng 4.8. Chất lượng cây tái sinh dưới tán rừng trồng tại khu vực nghiên cứu .	55
Bảng 4.9. Nguồn gốc cây tái sinh tại khu vực nghiên cứu.....	57
Bảng 4.10. Phân bố cây tái sinh theo cấp chiều cao tại khu vực nghiên cứu .....	57

## DANH MỤC CÁC HÌNH

*Trang*

Hình 4.1. Chất lượng cây tái sinh dưới tán rừng trồng Mỡ tại khu vực nghiên cứu .....	55
Hình 4.2. Chất lượng cây tái sinh dưới tán rừng trồng Keo lá tràm tại khu vực nghiên cứu .....	56
Hình 4.3. Chất lượng cây tái sinh dưới tán rừng trồng hỗn giao (Keo lá tràm + Mỡ) tại khu vực nghiên cứu .....	56
Hình 4.4. Phân bố số cây tái sinh theo cấp chiều cao dưới tán rừng Mỡ tại khu vực nghiên cứu .....	58
Hình 4.5. Phân bố số cây tái sinh theo cấp chiều cao dưới tán rừng Keo lá trám tại khu vực nghiên cứu.....	59
Hình 4.6. Phân bố số cây tái sinh theo cấp chiều cao dưới tán rừng hỗn giao (Keo lá tràm + Mỡ) tại vùng nghiên cứu.....	59